

פרשת פנחס

בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאֹתֵי...הַנְּבִי נָתַן לוֹ אֶת בְּרִיתֵי שְׁלוֹם' - תשלום הקנאות הוא ה'שלום' (כו, יא-יב)

הקנאות מידה טובה היא מאד וכמו שאחז"ל ב'ברכות' (לג.): 'גדולה נקמה שניתנה בין שתי שמות שנאמר: "קל נְקָמוֹת ה' " (תהילים' צד). ואמרו: "במילתיה מיהא גדולה היא" .

אך כמובן שזקוקה היא הקנאות לטוהר וזיקוק המחשבה, כל סטיה קלה בטוהר המחשבה הופכת את מעשה הקנאות, ממעשה טוב ונפלא למעשה רע ואכזר.

על האדם לטהר מחשבותיו לזקק נגיעותיו, טרם יגש למעשה הקנאות. ומשמגיע לידי כך ומקנא לד' אלקיו, אין בזה לא מריבה ולא שנאה, לא רוע ולא אכזריות, אלא מעשה תקון העולם.

למעשה של תקון העולם, המידה כנגד מידה היא נתינת ברית השלום, שאין לך 'כְּלִי מַחְזִיק בְּרַכָּה לְיִשְׂרָאֵל אֲלֵא הַשְּׁלוֹם, שְׁנֵאָמַר: (תהילים' כט) "ה' עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן ה' יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם" ('עוקצין' ג).

השלום מורה על השלמות של הכלל, זו היא המידה המתאימה לינתן למי שקינא לד' אלוקיו באמת ובתמים, כיון שבכך משלים הוא את רצונו של ה' ומתקן הוא את הפרצות, אף שלעיני בשר נראה דבר זה, כמו מחלוקת חלילה, אין זה, אלא שלום.

ורמז רמז לכך ה'חַתָּם סוֹפֵר' באומרו: שמחלוקת היא בגימטריא: "שְׁלוֹם כָּב" (תהילים' קיט). ללמדך שהמחלוקת הנעשית ע"י תלמיד חכם גדול הדור, אינה אלא "שְׁלוֹם כָּב".